

Gimnazjum nr 2

im. Władysława Stanisława Reymonta

w Tuszynie

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

Zatwierdzony uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu 10 września 2014 r.

I. PODSTAWA PRAWNA

- Program profilaktyki w Gimnazjum nr 2 w Tuszynie jest zgodny z założeniami zawartymi w Statucie Szkoły i został opracowany w oparciu o następujące akty prawne:
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznych szkół i przedszkoli (Dz. U. nr 10, poz. 96);
- Rozporządzenie MENiS z dnia 15 stycznia 2001 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. nr 13 z dnia 23 lutego 2001r., poz. 110);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, rozdział 1, art. 2,1;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu alkoholizmowi, narkomanii;
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych;
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. nr 113, poz. 732)
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród młodzieży zagrożonej uzależnieniem (Dz. U. nr 24 z 2003 r., poz. 198).

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Założenia programu są zgodne z:

- Programem Wychowawczym Szkoły;
  - Szkolnym Zestawem Programów Nauczania;
  - Statutem Szkoły.
- A.** Profilaktyka rozumiana jako zapobieganie występowania niepożądanych procesów i zjawisk określanych jako przejawy patologii życia społecznego, jako system działań wzmacniających lub podtrzymujących różne, dodatnie społecznie postawy uczniów jest realizowana podczas działań edukacyjnych szkoły ,tj. w ramach godzin wychowawczych i w postaci różnych zajęć profilaktyczno-wychowawczych.
- B.** Profilaktyka w naszej szkole będzie koncentrować się na wzmocnieniu czynników chroniących:
- rozwijanie zainteresowań uczniów oraz przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym;
  - wyrabianie umiejętności (zdolności) samodzielnego dokonywania wyboru zachowań właściwych dla zdrowia własnego i innych ludzi;
  - wspomaganie rozwoju moralnego uczniów (poszanowania norm, wartości, autorytetów);
  - stworzenie uczniom możliwości przynależności do pozytywnych grup rówieśniczych, kół zainteresowań, zespołów sportowych, muzycznych, itp.;
  - wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych.
- C.** Działalność profilaktyczna szkoły pozostaje w ścisłym związku z działalnością profilaktyczną w środowisku lokalnym.
- Szkoła współpracuje z następującymi instytucjami:
- placówki kulturalno-oświatowe (Regionalny Ośrodek Kultury, Biblioteka Miejska);

- placówki oświatowo-opiekuńcze (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień i przemocy w rodzinie);
- stowarzyszenia i organizacje (Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Związek Harcerstwa Polskiego);
- wymiar sprawiedliwości (sąd, policja, straż miejska).

PROFILAKTYKA- to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona dziecka, ucznia, wychowanka przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój, określanych jako zachowania ryzykowne. Dlatego też ważne jest wyodrębnienie działań profilaktycznych i budowanie Szkolnego Planu Profilaktyki.

Program Profilaktyki jest uzupełnieniem Programu Wychowawczego Szkoły i ukierunkowany jest na wszechstronny rozwój ucznia poprzez:

- Kształtowanie właściwej postawy ucznia (kultura osobista na co dzień),
- Poznawanie i przestrzeganie norm społecznych,
- Budowanie postaw życzliwości i wzajemnego zrozumienia (asertywność)
- Przeciwdziałanie agresji i przemocy,
- Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią,
- Uświadomienie zagrożeń wynikających z palenia papierosów, picia alkoholu i zażywania narkotyków.

Cel:

Celem Szkolnego Programu Profilaktyki jest podejmowanie działań promujących zdrowie, bezpieczeństwo, kulturę i zapobiegających przemocy, agresji i nietolerancji, niskiej kulturze osobistej oraz braku motywacji do nauki.

Cele szczegółowe:

- Zdobycie podstawowych umiejętności porozumiewania się w grupie rówieśniczej,
- Budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby, dostrzeganie mocnych stron,
- Kształcenie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- Rozwijanie postaw asertywnych,
- Podwyższanie poczucia własnej wartości,
- Prowadzenie szerokiej edukacji informacyjnej dotyczącej zapobiegania problemom przemocy, agresji, nietolerancji, niskiej kultury osobistej i braku motywacji do nauki,
- Promowanie zdrowia, bezpieczeństwa i kultury.

- Sposoby realizacji programu:

- Ułatwianie dostępu do zróżnicowanych form pomocy uczniowi i jego rodzinie.
- Współpraca z Pełnomocnikiem Burmistrza ds. uzależnień i przemocy w rodzinie.
- Wygłaszanie prelekcji i pogadań skierowanych do uczniów przygotowanych na podstawie dostępnych źródeł,
- Udostępnienie filmów, książek i czasopism o tematyce uzależnień
- Poznawanie sytuacji rodzinnej dzieci (wywiady, rozmowy, wizyty w domach, zebrania z rodzicami).
- Prezentacja wybranej tematyki w formie graficznej np.: gazetki ściennej,
- Wskazywanie zdrowych i przyjemnych sposobów spędzania czasu wolnego.
- Dyskusje i apele szkolne.

- Treści programu będą realizowane w ramach:

- lekcji,
- godzin wychowawczych,

- zajęć z pedagogiem szkolnym,
- realizacji ścieżki zdrowotnej.

- Metody pracy:

- prelekcje,
- warsztaty,
- zajęcia terapeutyczne,
- techniki socjometryczne,
- burza mózgów,
- pogadanki,
- dyskusje.

- Założenia programowe:

Założenia programowe wynikają z celów szczegółowych i odnoszą się do:

- dyrekcji
- nauczycieli i wychowawców
- pedagoga
- rodziców
- uczniów

III. DIAGNOZA ZACHOWAŃ PROBLEMOWYCH WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE SZKOŁY.

Na podstawie informacji uzyskanych z dokumentacji szkoły, analizy frekwencji uczniów oraz ocen z poszczególnych przedmiotów, a także wnikliwej obserwacji zachowań uczniów, spostrzeżeń i sugestii nauczycieli, najbardziej niepokojącymi zjawiskami okazały się:

- zachowania agresywne;
- brak dyscypliny;
- niska kultura osobista;
- brak motywacji do nauki;

Niniejszy program profilaktyki ma za zadanie objąć swymi działaniami całe środowisko szkolne w celu wyeliminowania bądź ograniczenia niepożądanych zjawisk oraz zniwelowania negatywnych skutków.

Do diagnozy środowiska szkolnego wykorzystywane są następujące narzędzia badawcze:

- ankiety dla wychowawców klas,
- ankiety dla uczniów,
- wywiady z uczniami, nauczycielami,
- obserwacja zachowań uczniów.

IV. KIERUNKI DZIAŁAŃ INTERWENCYJNYCH I PROFILAKTYCZNYCH

Działania szkoły w kierunku wskazanym w wyniku diagnozy:

1. Doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie postępowania w konkretnych przypadkach i stosowania form pomocy poprzez organizowanie Szkoleń Rad Pedagogicznych (warsztaty, WDN).
2. Doposażenie biblioteki szkolnej w materiały dotyczące publikacji profilaktycznych.
3. Włączenie przedstawicieli samorządu szkolnego do konkretnych działań.
4. Organizowanie systematycznych i profilaktycznych zajęć edukacyjnych w ramach lekcji wychowawczych, zastępstw lub spotkań dodatkowych.
5. Stała współpraca z rodzicami w celu przekazywania im wiedzy na temat zagrożeń, także zapoznanie ich z działaniami wynikającymi z planu.

6. Zapewnienie uczniom możliwości racjonalnego i efektywnego wykorzystania czasu wolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę (kółka zainteresowań, zajęcia w świetlicy, dyskoteki, wycieczki, imprezy okolicznościowe).

V. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

I. OBSZAR

RÓŻNE FORMY ZWALCZANIA AGRESJI I PRZEMOCY W SZKOLE

Działania	Osoby podejmujące działania	Termin realizacji
1. Zajęcia integrujące zespół klasowy dla klas I pt. „Jesteśmy dobrym zespołem klasowym”, „Poznajmy się” Kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie, budowanie wzajemnego porozumienia, stwarzanie atmosfery opartej na życzliwości i szacunku.	pedagog szkolny wychowawcy klas	X- XI
2. Prelekcje z zakresu przeciwdziałania zachowaniom agresywnym dla uczniów kl. I, II i III pt. „Stop agresji”, „Razem przeciw przemocy”. Warsztaty dostarczające wiedzy na temat tych zjawisk, metod skutecznego radzenia sobie z agresją, przemocą w szkole.	pedagog szkolny psycholog Pełnomocnik ds. uzależnień i przemocy w rodzinie	XI - XII
3. Warsztaty dla uczniów kl. II „Jak skutecznie rozwiązywać konflikty?”. Zajęcia z zakresu kształtowania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach problemowych, z elementami komunikacji interpersonalnej.	pedagog szkolny	II – III
4. Zajęcia dla klas III mające na celu kształtowanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz lepsze samopoznanie pt. „Kim jestem, jaki jestem czyli co wiem o sobie?”, „Dostrzegamy swoje słabe i mocne strony”	pedagog, wychowawcy klas	IV- V
5. Projekcja filmów edukacyjnych pt. „Asertywność - sztuka bycia sobą” „Dziękuję, nie palę”, „Alkohol i narkotyki – pomyśl zanim będzie za późno”. Dyskusja na temat palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków, ich szkodliwości dla zdrowia oraz poważnych konsekwencji z tym związanych.	pedagog, wychowawcy nauczyciele	cały rok szkolny
6. Zajęcia z uczniami prowadzone w ramach lekcji wychowawczych na temat sposobów wyrażania swoich uczuć, emocji, nazywania ich. Poznanie przez uczniów metod radzenia sobie ze stresem „Dobre i złe emocje”	pedagog szkolny	VI

II. OBSZAR

PRZEZWYCIĘŻANIE BRAKU MOTYWACJI DO NAUKI, NISKICH POTRZEB EDUKACYJNYCH.

Działania	Osoby podejmujące działania	Termin realizacji
-----------	-----------------------------	-------------------

1. Cykl lekcji wychowawczych pt. „Dlaczego warto się uczyć” .? Uświadomienie uczniom korzyści płynących z posiadania dobrego wykształcenia oraz umiejętności przydatnych w dorosłym życiu	wychowawcy klas	cały rok szkolny
2. Kształtowanie poprawnej komunikacji Zaspakajanie potrzeby akceptacji i kontaktu z innymi w grupie rówieśniczej „Ja i moja grupa”	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	cały rok szkolny
3. Wypracowanie norm klasowych i czuwanie nad ich przestrzeganiem. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych.	wychowawcy klas	cały rok szkolny
4. Organizowanie konkursów szkolnych, pozaszkolnych i zajęć pozalekcyjnych.	dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy	cały rok szkolny
5. Prowadzenie cyklu zajęć dotyczących problemów dojrzewania (zajęcia w ramach wychowania do życia w rodzinie).	nauczyciel wychowania do życia w rodzinie	cały rok szkolny
6. Pomoc koleżeńska. Tworzenie grup wzajemnej pomocy.	nauczyciele, wychowawcy	cały rok szkolny
7. Organizowanie imprez okolicznościowych i kulturalnych na terenie szkoły. Wyjścia na seanse filmowe, teatralne, wystawy, organizowanie wycieczek.	nauczyciele wychowawcy	cały rok szkolny
8. Prowadzenie różnorodnych kół zainteresowań.	nauczyciele przedmiotów	cały rok szkolny

III. OBSZAR:

DBAŁOŚĆ O BEZPIECZEŃSTWO UCZNIÓW, DYSCYPLINĘ SZKOLNĄ, POPRAWA KULTURY OSOBISTEJ UCZNIÓW.

Działania	Osoby podejmujące działania	Termin realizacji
1. Przeprowadzenie pogadanek w klasach na temat bezpieczeństwa „Bezpieczna szkoła”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczny Internet”.	wychowawcy klas pedagog nauczyciel informatyki	cały rok szkolny
2. Organizowanie imprez szkolnych (imprezy sportowe, wycieczki, dyskoteki).	wychowawcy klas nauczyciele wychowania fizycznego	zgodnie z potrzebami uczniów
3. Przeprowadzenie zajęć z zakresu kultury słowa. „Savoir vivre – porady z zakresu dobrego wychowania”	nauczyciele języka polskiego	cały rok szkolny
4. Promowanie programów telewizyjnych, literatury ukazującej pozytywne wzorce społeczne.	opiekun świetlicy, biblioteki, wychowawcy, nauczyciele informatyki, pedagog	cały rok szkolny

